

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Філологічний факультет
Кафедра української літератури
(назва кафедри)

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Основи літературної творчості
вибіркова

Освітньо-професійна програма: «Українська мова та література»

Спеціальність: 035 «Філологія»

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Факультет, на якому здійснюється підготовка фахівців: Філологічний факультет

Мова навчання : Українська

Розробник: Світлана Іванівна Вардеванян, кандидат філологічних наук, асистент кафедри української літератури

Профайл викладача: http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=626

Контактний тел.: 584836

E-mail: s.vardevanyan@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle

Консультації

Офлайн консультація вівторок 12.30-13.30

Онлайн консультація вівторок 11.00-12.00

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни)

Мета та завдання навчальної дисципліни. «Основи літературної творчості» це один з тих курсів, які покликані формувати теоретичну базу і практичні навички спеціаліста з філології. Його метою є підготувати фахівця, компетентного в діяльності, що пов'язана з написанням, редагуванням і перетворенням, рецензуванням художніх творів різних жанрів і стилів, промоцією літературної продукції. Курс побудований на перехресті літературознавства, психології та стилістики української мови, зорієнтований на проявлення творчого потенціалу студента.

Завданнями курсу є :

❶ формування теоретичних знань про сучасні тенденції розвитку теорії художнього письма;

❷ засвоєння студентами вміння розрізняти якісні й неякісні тексти, фахово оцінювати тексти;

❸ формування умінь і навичок написання художніх, художньо-публіцистичних, публіцистичних, рекламних текстів;

Предметом вивчення навчальної дисципліни є літературна творчість, основні етапи розвитку художнього письма та сучасні тенденції його функціонування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких компетентностей

знати :

- базові терміни сучасного літературознавства;
- етапи розвитку, види та жанри художнього письма, сучасні тенденції його функціонування;
- особливості літератури (літературної творчості) як соціального явища та її роль у формуванні громадської думки;
- специфіку літературної творчості як творчого фаху.

уміти :

- точно і грамотно висловлювати свої думки на письмі;
- створювати оригінальні тексти у різних стилях і жанрах та інтегрувати їх у відповідні суспільні сфери;
- організовувати творчу та інтелектуальну діяльність в контексті створення літературного матеріалу;
- визначати якість тексту, його відповідність поставленим завданням;
- вільно, гнучко й ефективно використовувати мову, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя;
- здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Результатом вивчення дисципліни «**Основи літературної творчості**» є набуття здобувачами освіти за ОП «**Українська мова та література**» таких компетентностей:

<i>Загальні компетентності</i>	ЗКЗ. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
<i>Фахові компетентності</i>	ФК2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову, як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. ФК9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами. ФК10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий, та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.
<i>Програмні результати навчання</i>	ПРН11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами. ПРН15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Місце дисципліни в навчальному процесі підготовки магістрів.
Теоретичною і методологічною базою вивчення дисципліни є: «Актуальні питання історії та культури України», «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Філософія», «Стилістика і культура української мови», «Вступ до літературознавства», «Історія української літератури», «Історія зарубіжної літератури».

3. Опис навчальної дисципліни

«Основи літературної творчості»

3.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекцій	практичні	семінарії	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2	III	3	90	14	10	-	-	66	-	Залік
Заочна	2	III	3	90	4	4	-	-	82	-	Залік

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Теоретичний блок												
Тема 1. Феномен художньої творчості	13	2	1	-	-	10	11	1	-			10
Тема 2. Творча особистість і творчий процес	13	2	1	-	-	10	11	1	-			10
Тема 3. Індивідуальний стиль письменника	14	2	2	-		10	12	-	2			10

Разом за ЗМ1	40	6	4			30	34	2	2			30
Змістовий модуль 2.												
Практичний блок												
Тема 4. Літературні типи творчості. Наративні моделі та сучасні літературні стратегії середньовіччя, ренесансу, бароко	14	2	2	-		10	11	1	-			10
Тема 5. Літературні типи творчості. Наративні моделі та сучасні літературні стратегії класицизму, романтизму, реалізму	14	2	2	-	-	10	11	1				10
Тема 6. Літературні типи творчості. Наративні моделі та сучасні літературні стратегії модернізму та постмодернізму	13	2	1	-	-	10	11	-	1			10
Тема 7. Презентація та обговорення студентських проєктів	9	2	1	-	-	6	23	-	1			22
Разом за ЗМ 2	50	8	6	-	-	36	56	2	2	-	-	52
Усього годин	90	14	10	-	-	66	90	4	4	-	-	82

3.3. Зміст практичних занять

№ п/п	Тема заняття
1	Тренінг із написання текстів різних рівнів складності
2	Рецепти геніальності
3	Індивідуальний стиль українських письменників. Доповіді студентів
4	Тренінг «Гра в стилізацію»
5	Тренінг «Гра в стилізацію»
6	Тренінг «Гра в стилізацію»
8	Презентація виконаних студентами проєктів.

3.4. Зміст завдань для самостійної роботи

Прочитати, проаналізувати й уміти презентувати наступні книги:

1. Білоус П.Н. Вступ до літературознавства. Теорія літератури. Психологія літературної творчості: Лекції / П. В. Білоус. Житомир: Рута, 2009. 336 с.
2. Блейк Снайдер. Як блискавично писати живучі тексти. Врятуйте кицьку! Пер. Наталії Климчук. Видавництво «Vivat», 2021, 240 с.
3. Вендіг Ч. 250 фішок, що їх має знати письменник. Пер. Уляни Курганової. Фабула, 2019, 160.
4. Гаврилов С. Всі крапки над «і»сторією. Сторітелінг для сценаристів, письменників та блогерів. Rabulum, 2019, 296 с.
5. Гое Ф. Як працює класичне оповідання. Пер. Остапа Українця. Вид-во: Твоя підпільна гуманітарка, 2021, 304 с.
6. Еко У. Як написати дипломну роботу: Гуманітарні науки. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 224 с.
7. Зарембо К. писати аналітику може кожен. Мистецтво переконливого тексту. Київ: Віхола, 2021. 224 с.
8. Ільяхов М., Саричева Л. Пиши, скорочуй. Як створити дієвий текст. Перекладач і адаптатор Оксана Кобилецька. Київ: Форс Україна, 2019. 440 с.
9. Йогансен М. Як будується оповідання. Київ: Пабулум. 128 с.
10. Лівін М. Сторітелінг для очей, вух і серця. Київ: Наш формат, 2020. 184 с.
11. Меттс. М. Велф Е. Письмо – це дизайн. Як слова створюють досвід користування. Переклад Олесь Петік, Оксана Журавльова. К.: ArtHuss. 208 с.
12. Наєнко Михайло. Інтим письменницької праці. К.: Педагогічна преса, 2003. 278 с.
13. Обиденна М. Жанр есе. Як писати есе на різні теми: Основи письменницької майстерності. Київ: Український письменник, 2020. 132 с.
14. Подоляк О. Сторітелінг в освіті. Київ: «Видавничий дім «Перше вересня»», 2020, 152 с.
15. Семків Р. Як писали класики: Поради, перевірені часом. Київ: Пабулум, 2016. 240 с.
16. Семків Р. Уроки короля жахів: Як писати горор? Київ: Пабулум, 2020. 184 с.
17. Сторр У. Наука сторітелінгу. Наш формат, 2021.
18. Фостер Т. Читай як професор. Жвавий і захопливий посібник з читання між рядків. Пер. З англ. Ярослави Стріхи. Київ: Темпора. 2021. 334 с.
19. Холл К. Сторітелінг. Який не залишає байдужим. Пер. Оксана Олійник. Yakaboo Publishing, 2020. 240 с.

3.4. Завдання до заліку

1. Продемонструвати список прочитаних книг із розділу «Рекомендована література». Бути спроможним обговорити ці книги.
2. Проєкт.
3. Контрольні тести.

4. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль знань студента. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та інших видів занять, самостійної роботи і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (заліку чи екзамену).

Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю. Кількість балів за модуль дорівнює сумі балів, отриманих за навчальні елементи даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30; 2 модуль – 30 балів.

Студент, який набрав протягом нормативного терміну вивчення дисципліни 60 балів та виконав навантаження за всіма кредитами, має можливість не складати залік і отримати набрану кількість балів як підсумкову оцінку або складати залік з метою підвищення свого рейтингу за цією навчальною дисципліною. Якщо студент набрав менше 35 балів, він не допускається до складання заліку.

Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну, з якої складається екзамен, виводиться із суми балів поточного контролю за модулями (до 60 балів) та модуля-контролю (заліку) – до 40 балів. Якщо студент за власною ініціативою, бажанням, крім обов'язкових видів контролю (60 балів), виконує додаткові види роботи, що відображені в графі 10 (фіксовані виступи, реферати, статті, участь в олімпіадах, наукових конференціях тощо), при цьому набравши додатково не менше 30 балів, може отримати оцінку за іспит автоматично.

Відповідно до вимог Болонської угоди проводиться місцева (національна) шкала визначення оцінок і шкала ECTS. **Критерії оцінки:** відмінно – А – 90-100 балів; добре – В – 80-89 балів; добре – С – 70-79 бали; задовільно – D – 60-69 бали; задовільно – E – 50-59 бали; незадовільно з можливістю перездачі – Fx – 35-49 бали; незадовільно з обов'язковим повторним курсом – F – 0-34 бали. Найбільшу кількість балів студент заробляє на протязі семестру на практичних заняттях – до 60 балів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

(для 1-3, 5-6 курсів)

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	Відмінно
Добре	B (80-89)	Дуже добре
	C (70-79)	Добре
Задовільно	D (60-69)	Задовільно
	E (50-59)	Достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Студент, який не отримав позитивні оцінки за підсумками роботи над кожним модулем, вважається не атестованим та не допускається до складання іспиту/заліку. Допущеним до складання іспиту/заліку студент може бути лише у разі відпрацювання всього матеріалу, передбаченого навчальним планом у повному обсязі, або тієї частини навчального матеріалу, за який отримано незадовільну оцінку, або за яким він не атестований.

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- аналітичні звіти;
- реферати;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи;
- завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Формою підсумкового контролю є залік – 40 балів

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)								Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7			
5	5	5	5	5	5	30	60	40	100

5. Рекомендована література

Основна

1. Аристотель. Поетика. Харків: Фоліо, 2018, 154 с.
2. Блейк Снайдер. Як блискавично писати живучі тексти. Врятуйте кицьку! Пер. Наталії Климчук. Видавництво «Vivat», 2021, 240 с.
3. Вендіг Ч. 250 фішок, що їх має знати письменник. Пер. Уляни Курганової. Фабула, 2019, 160.
4. Гаврилов С. Всі крапки над «і»сторією. Сторітелінг для сценаристів, письменників та блогерів. Rabulum, 2019, 296 с.
5. Гое Ф. Як працює класичне оповідання. Пер. Остапа Українця. Вид-во: Твоя підпільна гуманітарка, 2021, 304 с.
6. Еко У. Як написати дипломну роботу: Гуманітарні науки. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 224 с.
7. Зарембо К. Писати аналітику може кожен. Мистецтво переконливого тексту. Київ: Віхола, 2021. 224 с.
8. Зіссер В. Текст-пекс-шмекс. Магія переконливих текстів. Пер. Дмитра Кожедуба. Видавництво: Наш формат, 2018, 288 с.
9. Ільяхов М., Саричева Л. Пиши, скорочуй. Як створити дієвий текст. Перекладач і адаптатор Оксана Кобилецька. Київ: Форс Україна, 2019. 440 с.
10. Йогансен М. Як будується оповідання. Київ: Пабулум. 128 с.
11. Лівін М. Сторітелінг для очей, вух і серця. Київ: Наш формат, 2020. 184 с.
12. Меттс. М. Велф Е. Письмо – це дизайн. Як слова створюють досвід користування. Переклад. Олесь Петік, Оксана Журавльова. ArtHuss. 208 с.
13. Обиденна М. Жанр есе. Як писати есе на різні теми: Основи письменницької майстерності. Київ: Український письменник, 2020. 132 с.
14. Подоляк О. Сторітелінг в освіті. Київ: «Видавничий дім «Перше вересня»», 2020, 152 с.
15. Семків Р. Як писали класики: Поради, перевірені часом. Київ: Пабулум, 2016. 240 с.
16. Семків Р. Уроки короля жахів: Як писати горор? Київ: Пабулум, 2020. 184 с.
17. Сторр У. Наука сторітелінгу. Наш формат, 2021.
18. Тимошик М. Книга для автора, редактора, видавця. Київ : Наша культура і наука, 2010. 559 с.
19. Ткаченко А. О. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства): Підручник для гуманітаріїв. Київ: Правда Ярославичів, 1997.
20. Фостер Т. Читай як професор. Жвавий і захопливий посібник з читання між рядків. Пер. З англ. Ярослави Стріхи. Київ: Темпора. 2021. 334 с.
21. Холл К. Сторітелінг. Який не залишає байдужим. Пер. Оксана Олійник. Yakaboo Publishing, 2020. 240 с.

Додаткова:

1. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 284 с.
2. Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови : навч. посібник. Львів: Світ, 2003. 432 с.
3. Бахтин М. М. Естетика словесного творчества. Москва, 1979.
4. Бланшо М. Простір літератури / з фр. переклав Леонід Кононович. Львів: Кальварія, 2007. 272 с.

5. Бойко Р.В., Флоров М. О. Без компіляцій і плагіату! Бюлетень ВАК України. Київ, 2008. №12. С. 11–13.
6. Від теорій до методів – нові інтерпретаційні стратегії у літературознавстві та культурології: Збірник наукових праць / За редакцією Деніела Белграда. Київ: Нац. у-т «Києво-Могилянська академія», 2010. 117 с.
7. Дерида Жак. Письмо та відмінність. Харків: Вид-во Соломії Павличко „Основи”, 2004.
8. Дипломні роботи: від бакалавра до магістра. Вінниця : РВВ ВДПУ, 2012. 154с.
9. Добровольський О. О., Хойнацький М. С. Підготовка оригіналів до видання: На допомогу автору, рецензентові, редактору, коректорові : [Довід. вид.]. Київ : Вища школа, 1991. 110 с.
10. Еліот С. Т. Призначення критики. К.: Критика, 2008.
11. Іванченко Р. Г. Адекватність розуміння і ясність тексту. Київ : Т-во «Знання» України, 1991. 44 с.
12. Качуровський Ігор. Генерика і архітектоніка. Т.2. К., 2008.
13. Книга для автора, редактора, видавця. К., 2010.
14. Колоїз Ж. В. Академічне письмо та риторика: практикум. Кривий Ріг: КДПУ, 2018. 196 с.
15. Колоїз Ж. В. Основи академічного письма: практикум. Кривий Ріг: ФОП Маринченко С. В., 2019. 178 с.
16. Копистянська Н.Х. Жанр, жанрова система у просторі літературознавства: Монографія. Львів: ПАІС, 2005
17. Літературознавчий словник-довідник *Nota bene* (За ред. Гром'яка Р.Т., Коваліва Ю.І., Теремка В.І.). К., 1997. 749 с.
18. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці: Золоті литаври, 2001.
19. Література. Теорія. Методологія / Упорядк. і наук. редакція Данути Уліцької. Переклад з польської Сергія Яковенка. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2006. 543 с.
20. Моклиця М. Основи літературознавства: Посібник для студентів / Марія Моклиця. Тернопіль: Підручники і посібники, 2002. 192 с.
21. Насенко Михайло. Інтим письменницької праці. К.: Педагогічна преса, 2003. 278 с.
22. Ревуцька С.К. Курс лекцій з дисципліни „Академічне письмо”. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2018. 81 с.
23. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи: навч. посібник. Львів: Афіша, 2001. 416 с.
24. Селігей П. Світло і тіні наукового стилю. Київ: Вид. дім „Києво-Могилянська академія”, 2016. 627 с.
25. Селігей П. Народжується текст... (З досвіду відомих авторів). Мовознавство. 2015. № 1. С. 47–66.
26. Селігей П. Науковець і його мова. Українська мова. 2012. № 4. С. 18–28.
27. Селігей П. Науковий стиль української мови: ресурси оновлення. Мовознавство. 2006. № 2-3. С. 174–186.
28. Селігей П. Питоме і чуже в термінології: гармонія чи конфлікт? Вісник Національної академії наук України. 2007. № 9. С. 20–28.
29. Селігей П. Сучасне термінотворення: симптоми та синдроми. Мовознавство.

2007. № 3. С. 48–61.
30. Селігей П. Типи багатослів'я в наукових текстах. Українська мова. 2013. № 4. С. 22–44.
31. Селігей П. Що нам робити із запозиченнями? Українська мова. 2007. № 3. С. 3–16; № 4. С. 16–32.
32. Селігей П. Юрій Шевельов – майстер наукового стилю. Українська мова. 2010. № 4. С. 3–21.
33. Селігей П. Як полонити читача з першого рядка. Стиль і текст. Вип. 4. 2003. С. 150–189.
34. Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. Львів, 1996.
35. Текстознавство : підручник / К. С. Серажим. Київ : Вид.-полігр. центр «Київський університет», 2009. 527 с.
36. Ткачук О.М. Наратологічний словник. Тернопіль: Астон, 2002
37. Традиційні сюжети та образи: Колективна монографія / А.Р.Волков, В.В.Курилик, О.В.Бойченко, П.В.Рихло, Ю.І.Попов. Чернівці: Місто, 2004.
38. Франко І. З останніх десятиліть... Іван Франко. Повне зібрання творів. У 50-ти томах. Т. 20.
39. Фролова К.П. Цікаве літературознавство. К., 1991.
40. Юрчук О. Сучасна стратегія бароко. Модифіковані риси бароко в українській літературі кінця ХХ століття. Житомир: Житомирський державний університет ім. Івана Франка, 2008.

Інформаційні ресурси

Періодичні видання

Газети: “Літературна Україна”, “Українська літературна газета”, “Українське слово”, “Слово Просвіти” та інші.

Журнали: “Критика”, “Кур’єр Кривбасу”, “Дзвін”, “Сучасність”, “Київ”, “Дніпро”, “Вітчизна”, “Буковинський журнал”, “Пектораль”, “Слово і Час”, “Книжник-Review”, “Четвер” та інші.

Інтернет-ресурси

1. <http://litakcent.com/>
2. <http://bukvoid.com.ua/>
3. <http://litukraina.kiev.ua/>
4. <http://litgazeta.com.ua/>
5. <https://vsiknygy.net.ua/>
6. <https://eureka.ucoz.ua/dir/6>
7. https://web.archive.org/web/20090527072728/http://www.ji.lviv.ua/ji-library/ple_roma/gk-ps.htm